

[Min. for Industri, Handel og Søfart.] dens man ganske naturligt fra Erhvervenes Side maatte fremkomme med de Synspunkter, som ligger til Grund for de Interesser, som de i ganske særlig Grad repræsenterer. Det ærede Medlem var noget ked af, forekommer det mig, at det ikke var kommet tilstrækkelig skarpt til Orde i Betænkningen gennem Flertals- og Mindretalsindstillinger, hvorledes de enkelte Erhvervsinteresser i Virkeligheden træder frem, idet den i for høj Grad var Udtryk for Kompromisset. Ja, men jeg maa dog gøre det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds opmærksom paa, at det i Bilagene til Næringslovskommissionsbetænkningen fremtræder ganske klart, hvad de forskellige interesserede Kredse ønsker. I Bilagene til Kommissionens Betænkning har de forskellige Erhverv netop fremsat, hvad de finder det rigtigt at komme til ud fra deres særlige Synspunkter. Men naar det er Tilfældet og de har haft Lejlighed til at gøre dem gældende, kan jeg ikke se andet end, at det er godt, at man saa søger at forhandle sig til Rette i Fordragelighed og søger at naa til en Ordning, der tager mest muligt Hensyn til de Interesser, der her er Tale om, og tillige i høj Grad tager Hensyn til det almene, hvad der selvfølgelig maa være det afgørende i dette Forhold. Men naturligvis lider Kommissionsarbejde som alt Arbejde, hvor mange Mennesker skal forhandle om at naa til et fælles Resultat, af visse Brist. Kompromisser indeholder altid visse Brist og er ikke Udtryk for de rene og klare Linier, de rene og klare Standpunkter; men som Forholdene nu en Gang er i vort Samfund som andre Steder, kan de rene og klare Linier og Standpunkter ikke føres igennem. De Resultater, man naar til baade gennem Kommissionsarbejde og gennem Lovgivningsarbejde, bliver jo næsten altid Kompromisser, og naar det er Tilfældet, forekommer det mig, at man her gennem Næringslovskommissionens Arbejde er naaet til et *godt* Kompromis. Det erkendte det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds i Virkeligheden ogsaa i Slutningen af sin Tale, hvor han udtalte, at Producentensynspunktet i det nuværende Samfund er for stærkt i Forgrunden, og at der maa sættes en Bælgelse i Gang i Retning af forøget Næringsfrihed. Heri er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem, men jeg tror ogsaa, at det foreliggende Lovforslag, som er udarbejdet af Næringslovskommissionen, peger i Retning af forøget Næringsfrihed. Det fastholder i Virkeligheden den Linie, som

er angivet ved Næringsloven af 1857, og jeg anser det for overordentlig betydningsfuldt, at Kommissionens Repræsentanter for de mange interesserede Erhvervskredse i saa høj Grad er naaet til Enighed, som Tilfældet er, med de politiske Repræsentanter i Kommissionen, som jo skulde repræsentere de almene Synspunkter, og netop naaet til Enighed om et Forslag, der peger i Retning af forøget Næringsfrihed. Jeg takker det ærede Medlem meget for hans Udtalelse om Lovforslaget om Erhvervs- og Arbejdsfrihed; jeg tror, han har fuldkommen Ret i, at vi *maa* arbejde i Retning af, at der bliver mere Frihed indenfor Arbejdet og indenfor Erhvervslivet, thi saa tror jeg, vi vil gaa en god og sund Udvikling i Møde. Jeg tager det ærede Medlems Udtalelser paa dette Punkt som Udtryk for, at der ogsaa indenfor hans Parti vil være Villighed til at arbejde med paa, at Lovforslaget om Erhvervs- og Arbejdsfrihed snart kan blive til Lov.

Johannes Jensen: Det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Bunch), som i denne Sag er Ordfører for det konservative Folkeparti, begyndte med at sige, at han i og for sig ikke havde noget imod, at den nugældende Næringslov blev bestaaende i en Menneskealder til. Denne Udtalelse kunde maaske vække nogen Overraskelse, men den falder jo i Virkeligheden sammen med det, jeg sagde, da jeg første Gang havde Ordet, nemlig at der indenfor Næringslivet, baade indenfor Handelen og indenfor Haandværket, er indtraadt en Forandring i deres Syn paa Næringsloven af 1857; jeg har da ogsaa under de sidste Dages Forhandlinger hørt sige, at man er kommet til Erkendelse af, at Næringsloven af 1857 var en udmærket Lov. Det er jo glædeligt, at man omsider har faaet den Opfattelse, thi der gik 30—40 Aar, inden man naaede saa vidt. Der var et langt Spand af Tid, hvor man troede, at alle Ulykker paa Næringslivets Omraade og de trange Tider for de danske Købstæder stammede fra Næringsloven af 1857. Jeg vil ogsaa gerne gøre opmærksom paa, at naar denne Lov har holdt saa længe, er der øjensynlig to Aarsager dertil, maaske tre. For det første, at det i og for sig var en god Lov; men naar den har holdt saa længe, turde det være, fordi det er en Lov, der var forud for sin Tid, og endelig var det ikke muligt paa det Tidspunkt, da Utilfredsheden med Loven var til Stede, at opnaa Enighed om en anden Lov. At man nu